

ПРЕСТАНАК РАДНОГ ОДНОСА ПО ОСНОВУ ПРЕСТАНКА ПОТРЕБЕ ЗА РАДОМ ЗАПОСЛЕНИХ

У спору о законитости решења о отказу уговора о раду по основу вишка запослених суд не процењује оправданост и сврсисходност технолошких, економских или организационих промена послодавца, које су довеле до вишка запослених, јер су те промене у искључивој надлежности послодавца.

Из образложења:

Првостепени суд је усвојио тужбени захтев, поништио решење туженог и наложио туженом да тужиљу врати на рад. Против такве пресуде тужени је изјавио жалбу.

По оцени Апелационог суда, жалба је основана.

Тужила је, као професор српског језика и књижевности са седмим степеном стручне спреме радила код туженог на пословима вишег самосталног референта за односе са потрошачима у Сектору за односе са јавношћу. Радни однос јој је престао због престанка потребе за њеним радом.

Првостепени суд је најпре закључио да је доношењем новог Правилника о систематизацији послова код туженог, од 7. јуна 2011. године, укинута радно место вишег самосталног референта за маркетинг на којем је до тада била распоређена тужила у Одсеку за спољне послове. Затим је, из чињенице да је тужени пре утврђења престанка потребе за радом тужиле засновао радни однос са другим извршиоцем (В. О.) на пословима вишег самосталног референта за спољне односе, за које је тужила испуњавала услове, извео закључак да је тиме тужила доведена у исправноправни положај и да тужени није могао донети побијано решење и тужили отказати уговор о раду због престанка потребе за њеним радом.

По оцени овог суда, првостепени суд правилно закључује да је тужени спровео поступак утврђивања вишка запослених у складу са одредбама чл. 153. и 158. Закона о раду, после доношења новог Правилника о организацији и систематизацији послова, којим су укинута послови које је обављала тужила, и тиме је, и по оцени овог суда, настао основ за отказ уговора о раду тужили по основу престанка потребе за њеним радом.

Међутим основано жалба указује на то да се став првостепеног суда о основаности тужбеног захтева тужиле са разлога могућности њеног распоређивања применом члана 171. Закона о раду не може прихватити.

Наиме, током поступка је утврђено да је, услед укидања организационе целине у којој је радила тужила, укинута и радно место на коме се тужила налазила јер оно није систематизовано доношењем нове организације рада код туженог, по новом Правилнику о организацији и систематизацији послова код туженог. Ступањем тог акта на снагу, настао је законски основ за доношење оспореног отказног решења. Супротно закључку првостепеног суда, по оцени овог суда, тужени тужиљу није могао да премести на послове вишег самосталног референта за спољне односе јер се на тим пословима већ налазио извршилац О. В. која је ове послове обављала по претходно закљученом уговору о раду.

У спору о законитости решења о отказу уговора о раду по основу вишка запослених суд не може процењивати оправданост и сврсисходност технолошких, економских или организационих промена послодавца, јер су оне у диспозицији послодавца. Стога за законитост оспореног отказног решења туженог немају значаја оцене првостепеног суда којима се оцењује оправданост извршених промена у организацији туженог. *(Пресуда Апелационог суда у Новом Саду, Гж1. 88/14 од 30. јануара 2014)*